
**LAPSYKE- Lasten ja nuorten
psykososiaalisten erityispalvelujen
seudullinen kehittäminen Lapissa -
hanke**
Tilannekatsaus 29.1.2009

Marja-Sisko Tallavaara

Konsultaatio ja videoneuvottelun käyttö

- Erityistyöntekijä hankkeessa 1.9.2008 alkaen konsulttina ja etäterapeuttina. Työ painottunut Itä-Lappiin
 - ◆ Konsultaatiot sosiaali- ja perhetyöntekijöille 13, joista videokonsultaatioita 3
 - ◆ Konsultaatioita Kemijärven ammattiopiston oppilashuollolle 20, joista 2 videoneuvotteluna
 - ◆ Sallan oppilashuollolle ja opinto-ohjaajalle 6 konsultaatiokertaa
 - ◆ Eri kuntien lastensuojelun perhetyöntekijöille ryhmäkonsultaatioita 2, joista videona 1
 - ◆ Asiakaskontakteja 45, joista 9 videoneuvotteluna

- Lastenpsykiatrian erikoislääkärin konsultaatiot Tunturi-Lapin kuntien psykologeille videoneuvotteluna
- Tunturi-Lapin psykologien vertaiskonsultaatio ja tiimikokous videoneuvotteluna 3 kertaa syksyn aikana
- Arviointia:
 - ◆ Nuorisopsykiatrian konsultaatiopalvelua ei pystytty järjestämään
 - ◆ Videoneuvottelussa edelleen teknisiä ongelmia ja esteitä
 - ◆ Sisällöllisesti toimii hyvin
 - ◆ Asiakastyössä tarvetta face to face –tapaamiseen alussa ja joskus asiakkuuden kuluessa

Ehkäisevän työn ja menetelmäosaamisen vahvistaminen

- Preventiivisen perheintervention klinikkokoulutus, kolmas kurssi menossa, 14 osallistujaa, 3 sairaanhoitopiiristä
- Nuorten stressinhallintakurssien ohjaajakoulutus (3pv+ 2 ohjauspäivää)
 - ◆ 28 ohjaajaa valmistunut
 - ◆ Ryhmiä toteutunut kunnissa syksyn aikana yht. 7
- Friends-kouluttajakoulutukseen osallistunut 2 hankekuntien työntekijää
 - ◆ järjestetty 1 kurssi Rovaniemellä 4.luokkien opettajille, osallistunut 9 opettajaa
- Perheneuvoloiden työntekijöiden työnohjauksellinen koulutus narratiivisesta työtavasta, alkanut marraskuussa, jatkuu kevään
- Lastensuojelun perhetyöntekijöiden vertaiskonsultaatio- ja koulutuspäivät 6.-7.11.

- Nuorten Aikalisä –toimintamallin kehittäminen yhteistyössä Kemijärven/ Itä-Lapin ammattiopiston kanssa
 - ◆ Yhteiset suunnittelupalaverit
 - ◆ Kehittämispäivä 10.10.
 - ◆ Erityistyöntekijän tuki päivä/viikko + tarpeenmukainen konsultaatio
 - ◆ Aikalisäohjaajien perehdytys ja ohjatut opettajien keskusteluryhmät alkamassa
- Ehkäisevän päihdetyön päivät Enontekiöllä ja Muurolassa viikolla 47 yhteistyössä MoodHouse Oy:n, Elämän Sankari ry:n ja Liikenneturvan kanssa
 - ◆ Etukäteistyöskentely kouluissa: hyvinvointikysely, liikuntakortit, julisteet
 - ◆ Tiedottaminen medialle, puffi Enontekiön Sanomiin
 - ◆ Luokkakohtaisesti toteutetut ohjelmat
 - ◆ Opettajien tilaisuus ja vanhempain ilta

Nuorten avohuollon tukimallin kehittäminen Rovaniemellä:

Projektityöntekijä kouluilla ja Nupissa
sosiaalityöntekijä Laura Tiitinen 1.8. – 31.12.08, psyk.sh Ristiina Sirkka 5.1.09-

- Luokkatyöskentely
 - ◆ Oppitunteja murrosiästä, mielenterveydestä ja ongelmaratkaisukeinoista yläkouluilla ja ammattiopistolla, yht. 39 oppilasryhmää, valmistellut esitykset jatkossa myös koulutyöntekijöiden käytössä
- Vanhempainillat
 - ◆ Teemana nuorten mielenterveys, miten vanhemmat voivat tukea nuorta, milloin syytä hakea apua, (Napapiirillä myös imppaaminen) 2 iltaa, joissa toisessa koko koulun ja toisessa 7. luokkien vanhempia
- Ryhmien ohjaaminen
 - ◆ Maestro-stressinhallintaryhmä kuraattorin työparina
 - ◆ Dudes-poikien ryhmä, työparina srk:n erityisnuorisott
 - ◆ Bold girls – hiljaisten tyttöjen ryhmä kutistui 1 osallistujaan
- Asiakastyö
 - ◆ Napapiirin koululla 21 oppilasta, tapaamisia 1 – 6, yhteistyötä myös vanhempien kanssa, 2 kotikäyntiä
 - ◆ Nupissa 15 asiakasta, 2 – 6 tapaamista/ asiakas

- **Esitteet:** Nupin esite, opaslehtinen vanhemmille nuorten mielenterveydestä
- **Nupin asiakastilaston kokoaminen marraskuulta**
 - ◆ Asiakkaita yht. 75, joista uusia 35
 - ◆ Keskimäärin 6 asiakasta/päivä,
 - ◆ 15 – 22-vuotiaita, keski-ikä 18,7 v, enemmistö naisia (79 %)
 - ◆ Ongelmat alkaneet keskimäärin 13 vuoden iässä (niillä 15, joilla se mainittu)
 - ◆ Useimmiten lähettävänä tahona terveydenhoitaja, itse hakeutunut 14, vanhemmat 8
 - ◆ Valtaosa ei ollut aiemmin hakenut apua ongelmaansa; 11 oli ollut lasten tai nuorisopsykiatrian pkl:n asiakkaana, 9 mielenterveystoimiston, 6 oppilashuollon, 2 yksityisellä terapeutilla
 - ◆ Useimmilla päällimmäisenä syynä masennus tai mielialan lasku, myös univaikeudet, koulunkäyntivaikeudet, jännittäminen ja ahdistuneisuus oli melko monen kokemia oireita tai ongelmia, itsetuhoisuutta viidellä
 - ◆ Koulukiusatuksi joutumista oli kysytty 53:lta ja 13 oli sitä kokenut

- Arviointia nuorten palveluista
 - ◆ Avun tarpeeseen ei pystytä vastaamaan riittävän nopeasti, kouluterveydenhoitajia ja kuraattoreita liian vähän suhteessa oppilasmääriin
 - ◆ 13 – 15 vuotiaiden mielenterveyspalvelujen resurssipula; Nupissa 15 v. ikäraja, perheneuvolassa kuukausien jonot
 - ◆ Perheiden kanssa työskentely vähäistä, koska tarvittaisiin työparia ja siihen ei aika riitä
 - ◆ Jalkautuvien, joustavien työtapojen tarve
 - ◆ Toimijoiden keskinäisen viestinnän ja yhteistyön puutteet
 - ◆ Väestötason tiedotuksen puutteet; nuoret tai vanhemmat eivät tiedä, keneen ottaa yhteyttä nuoren mielenterveysongelmissa
 - ◆ Puute nuorten tukihenkilöistä
 - ◆ Koulukiusaamiseen puuttumista terävöitettävä

Muu toiminta

- Mukana Rovaniemellä toteutettavan nuorten hyvinvointitapahtuman (25. – 26.2) suunnittelussa
- Osallistuminen Stakesissa Camhee hankkeen loppuseminaariin 1.-2.12. sekä Aikalisä ammattioppilaitoksiin –verkoston kokoukseen 3.12.
- Osallistuminen MATE-yhteistyöryhmään (mielenterveys-alkoholiohjelma-terveydenedistäminen)
- Arviointikysely
- Kotisivujen ylläpitäminen ja päivittäminen
- Artikkelit EST-lehteen
- Opetusmessuilla oma esittelypöytä 21.-22.11. Lapin yliopistolla
- Napero-hankkeen ohjausryhmätyöhön osallistuminen
- Valtakunnallinen hankeyhteistyö